

FØTAL ANÆMI OG GRAVIDE MED IMMUNISERING

Roskilde marts 2022

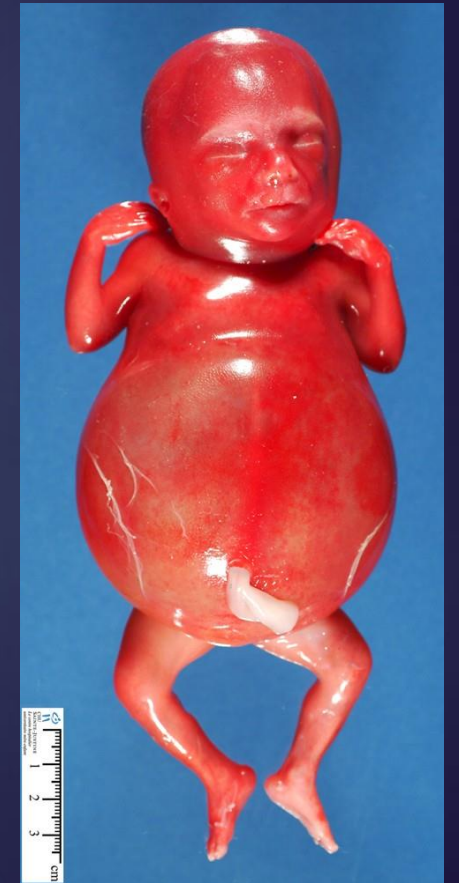
CHARLOTTE EKELUND
OVERLÆGE PHD
CENTER FOR FØTALMEDICIN OG GRAVIDE
RIGSHOSPITALET

Hemolytic Disease of the Fetus and Newborn (HDFN)

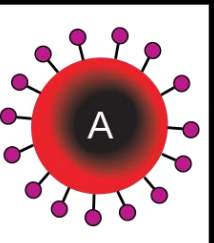
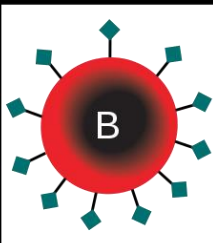
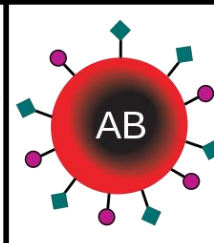
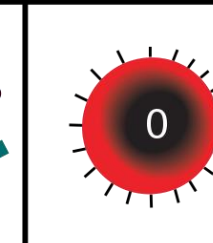
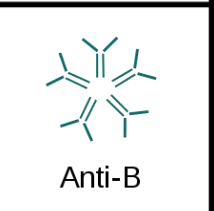
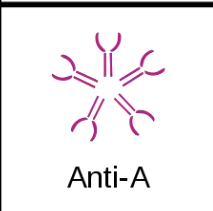
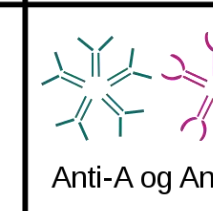
Destruktion af røde blodlegemer

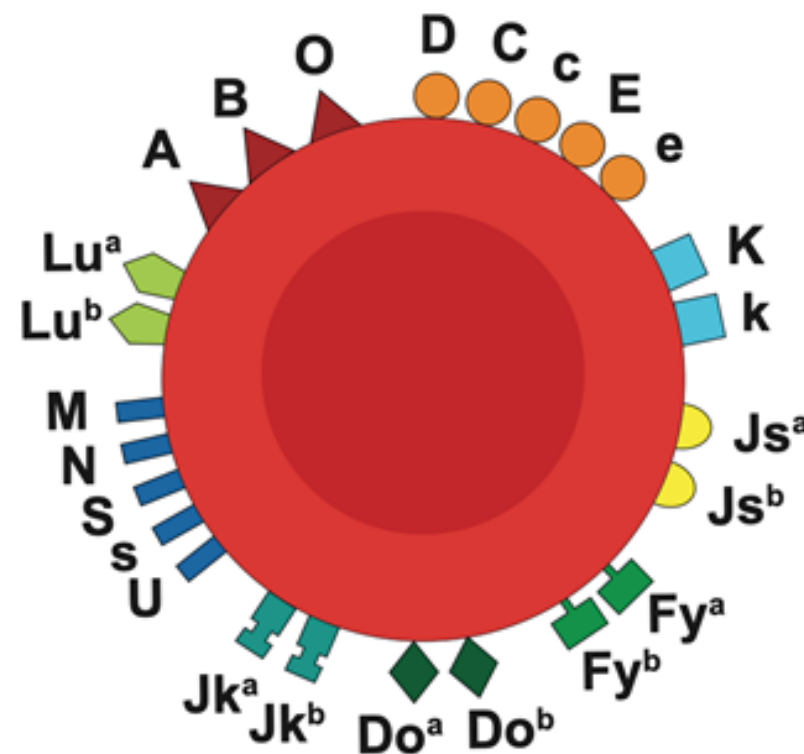

→
Anæmi
Hjertesvigt
Hydrops
Hepatomegali
Hyperbilirubinæmi
Icterus
Kernicterus
Hjerneskade/Død

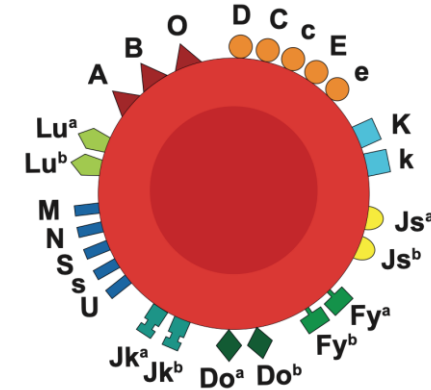

Blodtyper

	Type A	Type B	Type AB	Type 0
Typer af Røde blod-celler				
Antistoffer i Plasma			Ingen	
Antigener Røde blod-celler	A antigen	B antigen	A og B antigener	Ingen

50 blodtypesystemer (ABO, Rhesus, Kell.....)

Alloimmunisering

Produktion af antistoffer mod antigener fra andet individ fra samme art

---

Blodtypeantigener udtrykkes tidligt i fosterlivet – senere for A og B antigener

---

Alloimmunisering forekommer i 1,2% af alle graviditeter

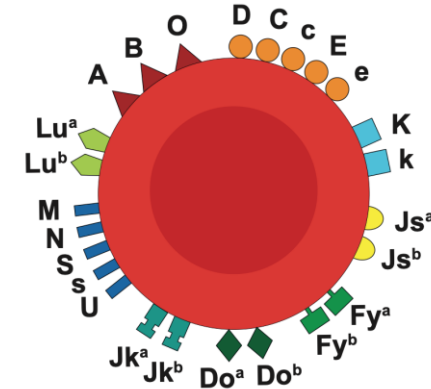

Anti-D i kombination med yderligere antistof øger risikoen for føtal anæmi (HDFN) 3-4 gange

Blodtype antistoffer

Dem der hyppigst giver problemer:

- ▶ Rhesus D
- ▶ Rhesus c
- ▶ Kell (k og K)

Tabel 3. Oversigt over blodtypeantistoffer, risiko for udvikling af HDFN og klinisk kontrol (73,101).

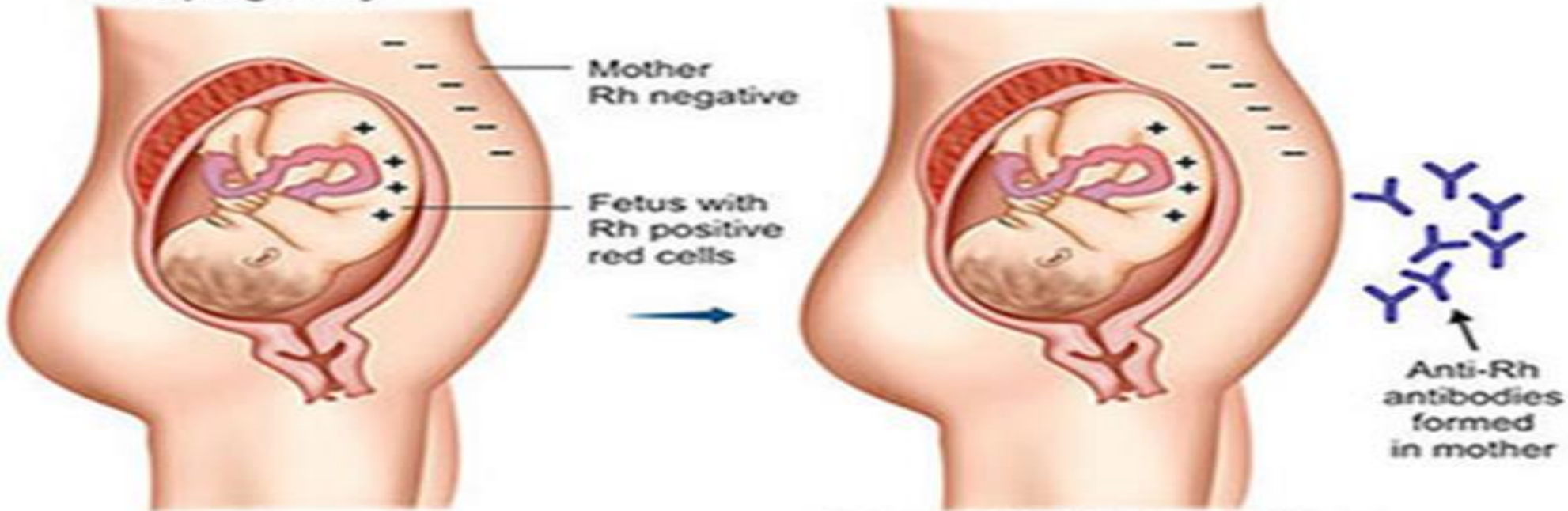
*Antistoffer mod følgende specificiteter er aldrig set være årsag til klinisk HDFN:
N, P1, Le^a, Le^b, Do^a, Do^b, LW, Ch/Rg, Kn^a
Yderligere kontrol ikke indiceret.*

*Antistoffer med følgende specificiteter kan være årsag til mild HDFN:
Jk^b, Fy^b, Fy³, M, Lu^a, Lu^b, Co^b.
Der anbefales titerkontrol i GA 25 og 32.*

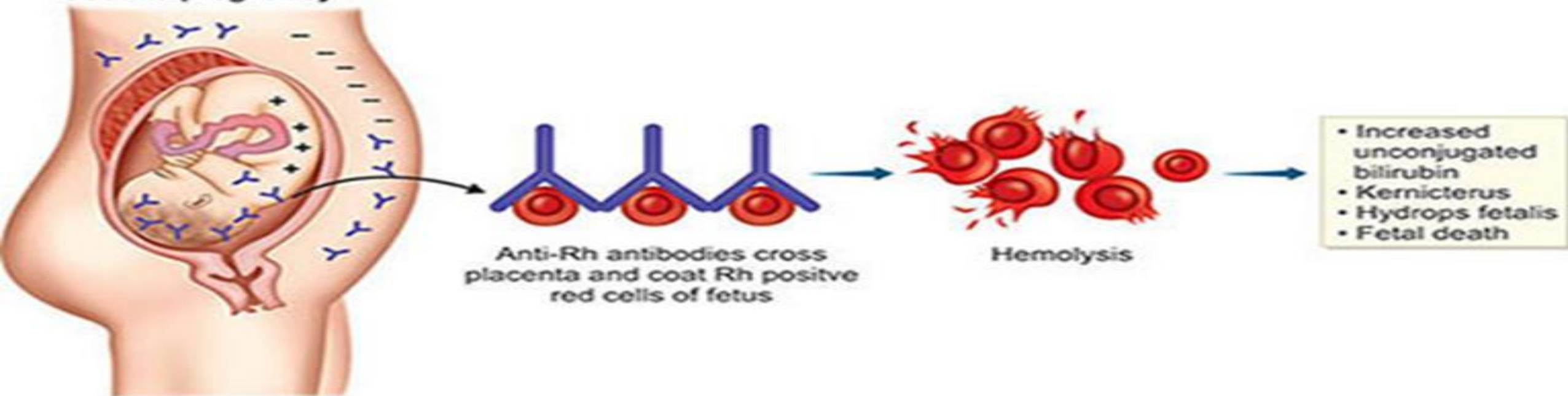
*Antistoffer med følgende specificiteter kan være årsag til moderat til svær HDFN:
D, C, E, e, C^w (alle Rh specificiteter), Jk^a, Fy^a, Kp^a, Kp^b, Js^a, S, s, U Di^a, Wr^a, Co^a.
Tæt kontrol af titer og klinisk kontrol afhængig af titer. *Se venligst appendix 4.**

*Antistoffer med følgende specificiteter kan være årsag til HDFN selv ved lav titer
K, k og c
Tæt opfølgning med titer og klinisk kontrol. *Se venligst appendiks 4.**

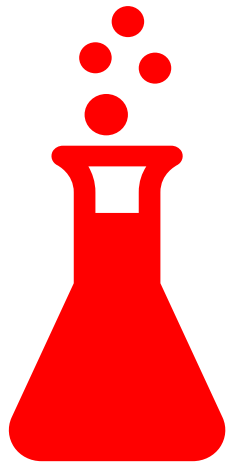
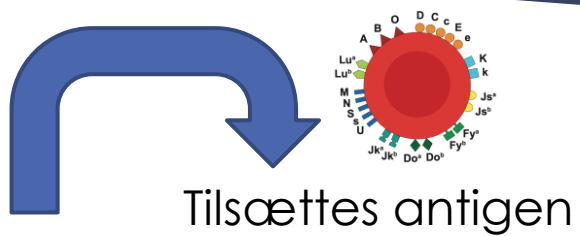
First pregnancy

Second pregnancy

Antistof screentest Titer måling (styrketest)

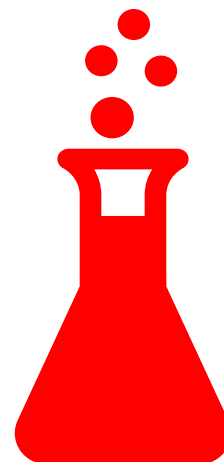
1:4

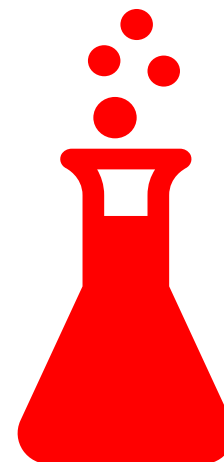
1:8

1:16

1:32

1:64

Og så videre.....

Den gravides blod med antistoffer med stigende fortynding

Screening og profylakse

Maternel blodtype og antistof screentest
Egen læge

RhD neg:
Føtal genotype
Antistof screentest

Anti-D ved jdm
RhD negativ mor og
RhD positivt foster

Anti-D ved risiko for immunisering
(blødning, traumer, vending etc)

Uge 10

Uge 25

Uge 29

Rhesonativ®

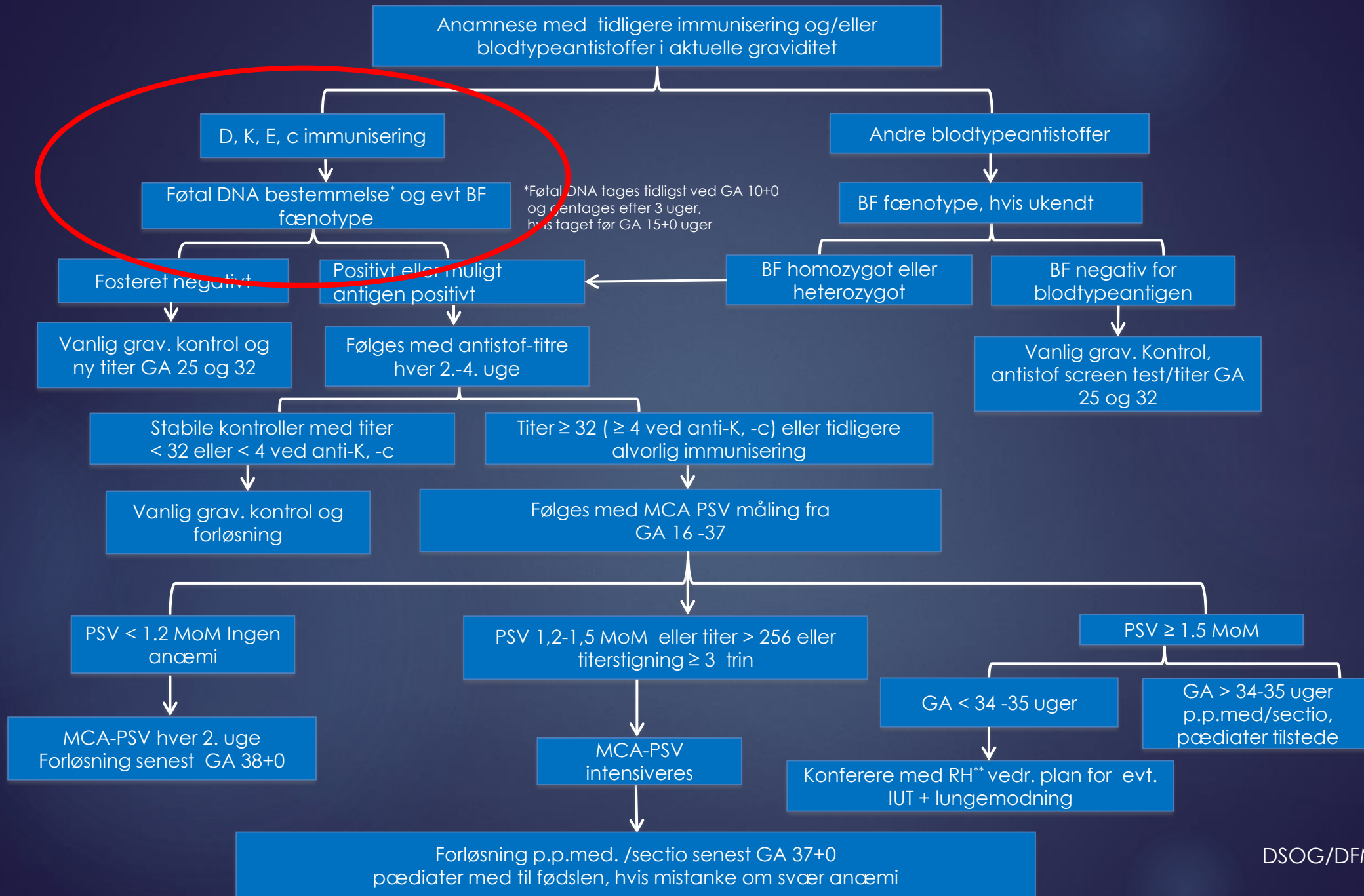

Anti-D efter fødslen
hvis RhD positivt foster

Humant deriveret

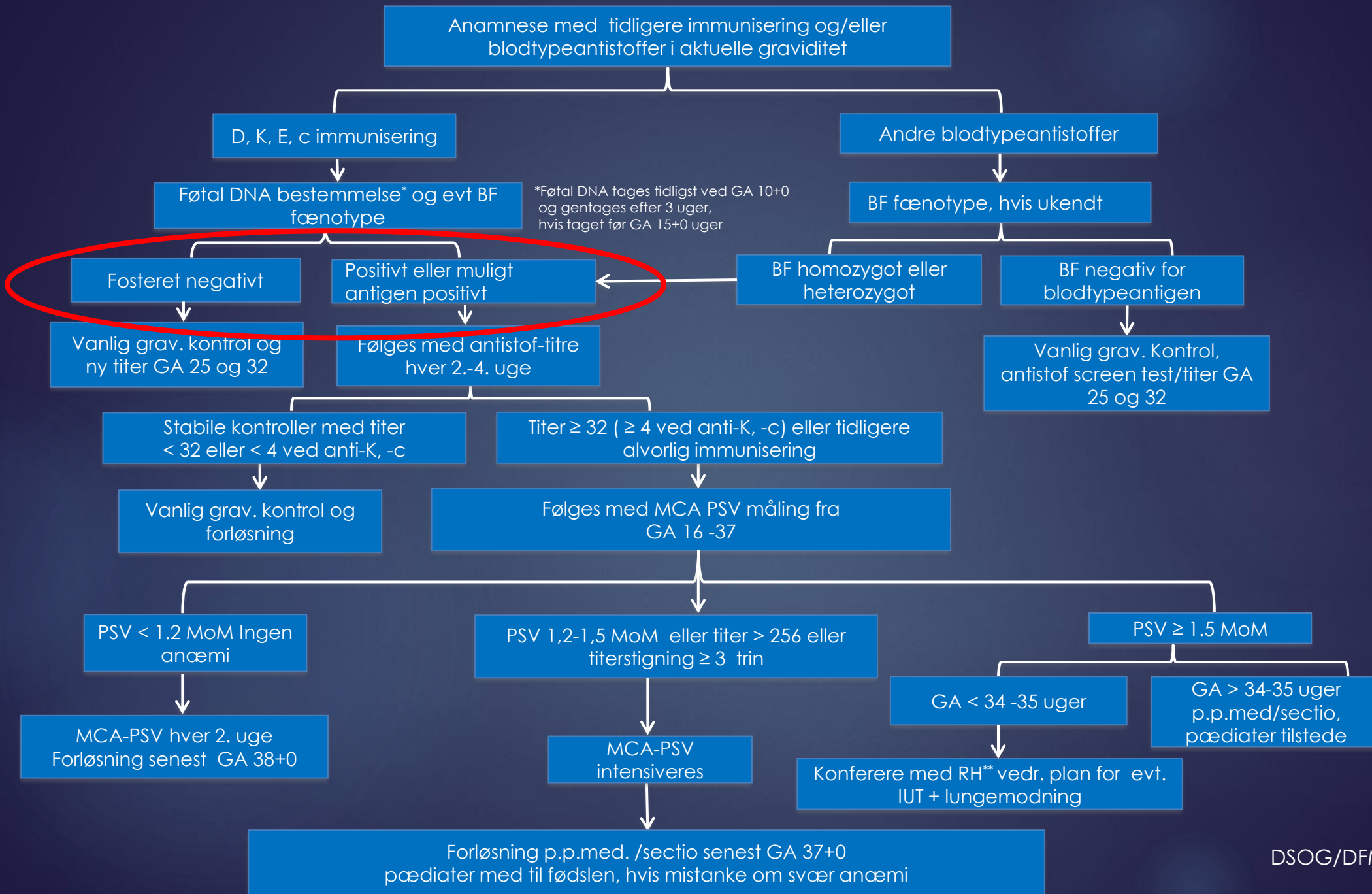
Blod fra Rhesus-immuniserede voksne

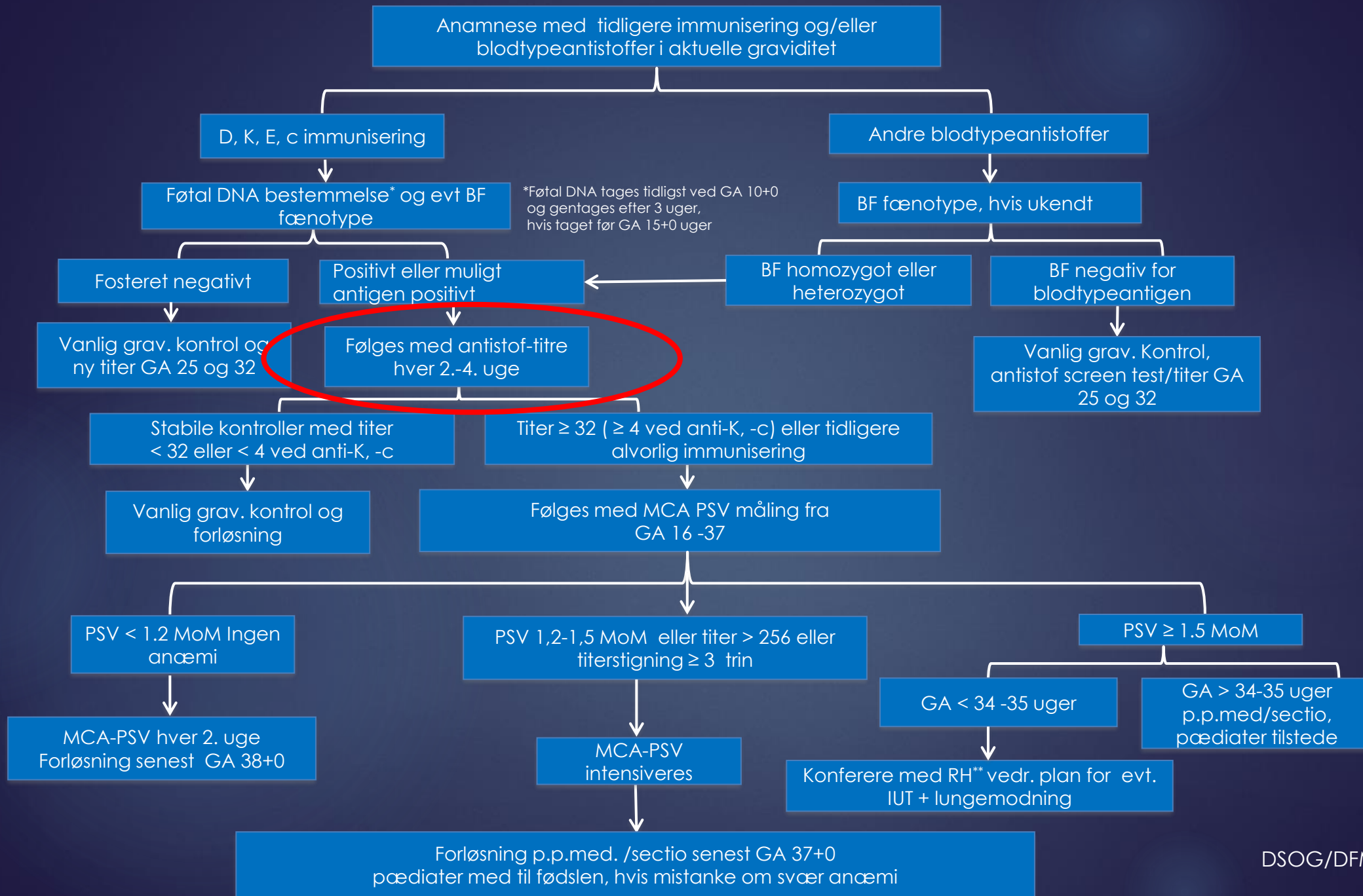

Føtal
genotype
på frit føtalt
DNA

- ▶ Kan gøres for D, K, E, c fra GA 10+0
- ▶ D bestemmelse valideret i DK med negativ prædiktiv værdi 99,8%
- ▶ Føtal K og c kan bestemmes med sikkerhed tæt på 100 %

Føtal anæmi

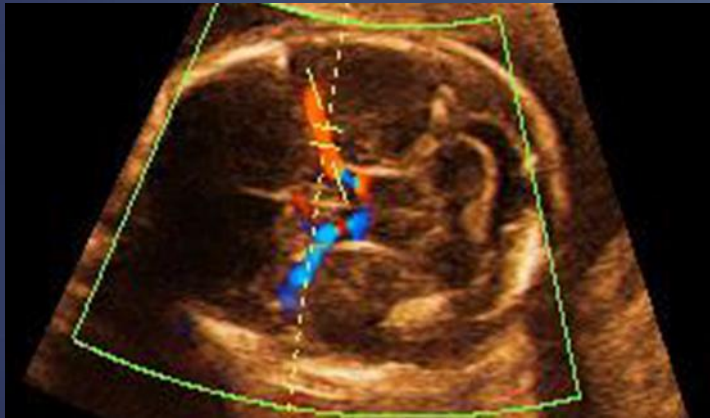
Definitioner:

Føtal hæmoglobin stiger med gestationsalderen (GA) og føtal anæmi defineres ved:

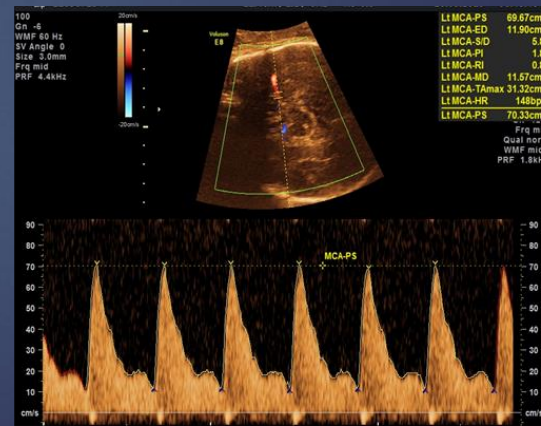
Definition	Reference	Alvorlighed		
		Mild	Moderat	Svær
Hgb afvigelse fra gennemsnit for GA (mmol/L)	Nicolaides et al (3)	<1.24	1.24 – 4.34	> 4.34
Hgb værdi udtrykt ved MoM	Mari et al (4)	0.84–0.65	0.64–0.55	≤ 0.54
Hæmatokrit	Moise et al (5)	< 30%		

Føtal anæmi

- ▶ Erythrocytter med dårlig kvalitet
- ▶ Lav viskositet i blodet
- ▶ Kompensatorisk højt *cardiac output*
  - > Blodet løber med højere hastighed
  - > højere **peak systolic velocity (PSV)** i arteria cerebri media

Arteria cerebri media

Flow/hastighed PSV

Stue 26 / rum 0115

H 1108760

Voluson Expert OLED

Ultrasonografi OB

Voluson
E78518-22-03-24-1

RH 4002

Tis 0.1
Tib 0.1
MI 0.8

24.03.2022
10:26:31
RM6C
34Hz/ 9.4cm
60°/L1
3 Trim. /OB
HIL 7.20 - 3.90
Gn 0
C7/M7
FF3/E1
SRI II.3/CRI.4

Side 1/1

Ingen undersag historik tilgjengelig

Ändring
PanZoom

F2: 2 s
3 s
71 s
60/2 s

Undersøgelse

Dato 11-11-2020 Tid 13:59 Afdeling Ultralydklinikken, RH

Henvisende instans

Ultralydskanning

Undersøger Overlæge Charlotte Ekel...
Undersøger 2
Ultralydsapparat Probe

transabdominal transvaginal 3D

Oversigt

Gestationsalder 35 uger + 0 dage
Termin efter ultralyd 16-12-2020 (Manuel)

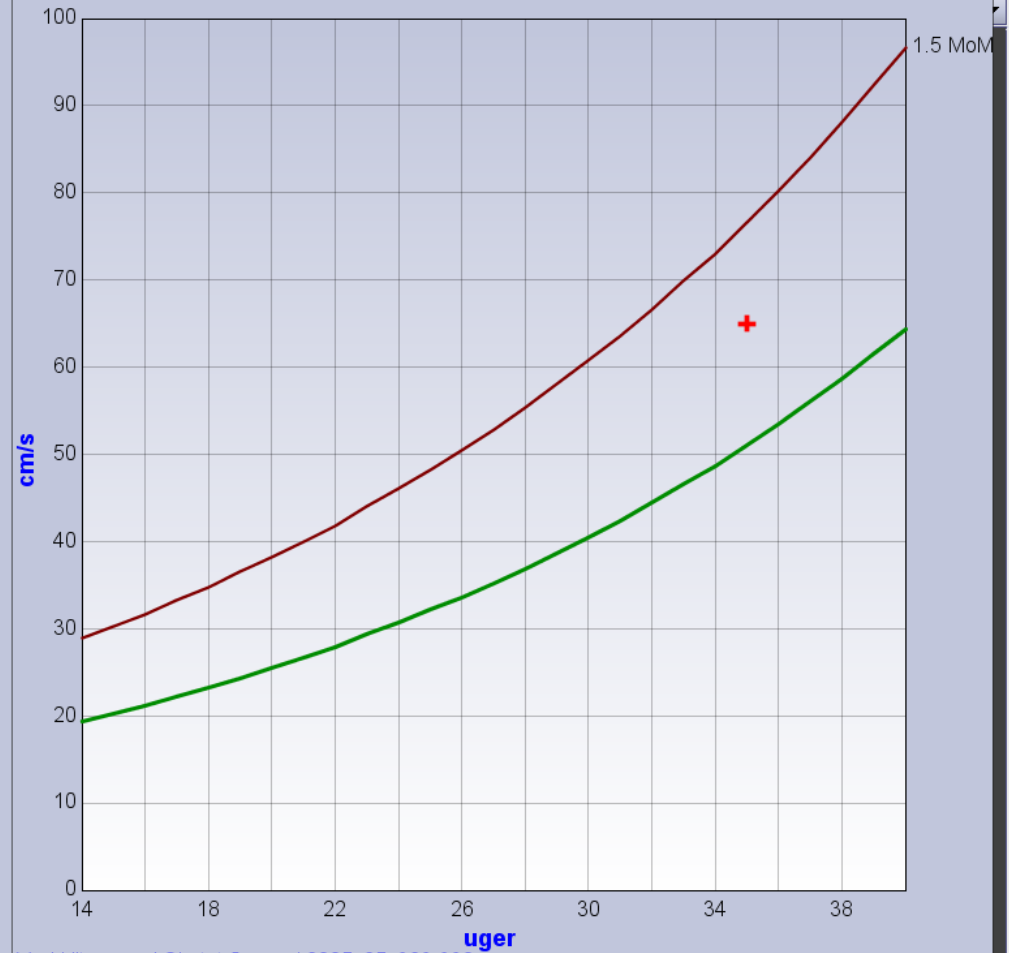
Doppler ultralyd

Arteria uterina PI venstre PI højre
Middel PI
RI venstre RI højre
Notch

Foster 1 ny Foster

Arteria umbilicalis	PI		RI	
	TAV	cm/s		
	Flow i slutdiastolen:			
Aorta thoracalis	PI		RI	
	TAV	cm/s		
	Flow i slutdiastolen:			
Arteria cerebri media	PI		RI	
	PSV	65,0 cm/s		
	TAV	cm/s		
Ductus Venosus	A-tak		TAV	cm/s
	PIV			
Isthmus aortae	PI			
Vena hepatica	PVIV		PVIV	
Vena cava inferior	PVIV		PVIV	

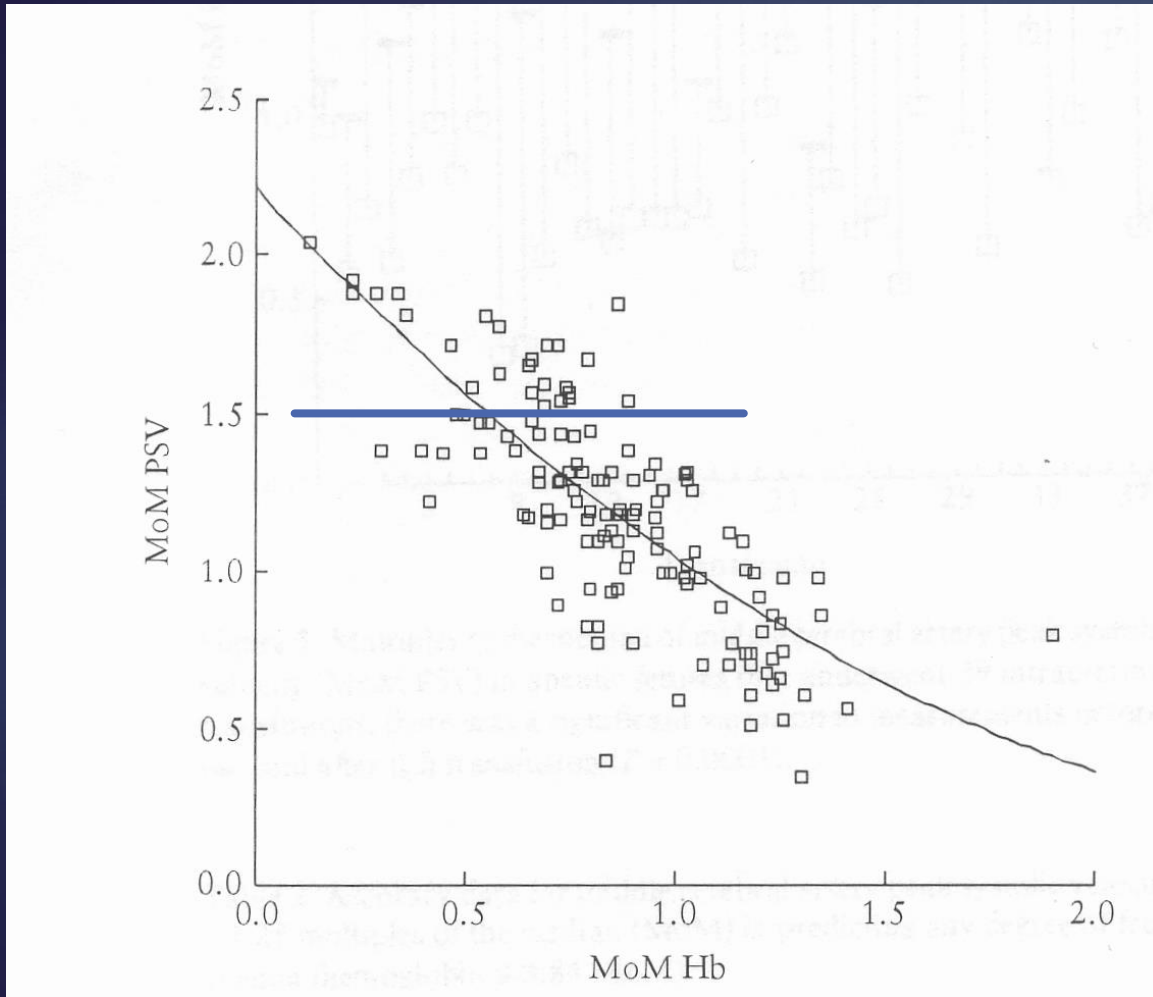
Cerebri media Vmax.sys

Mari Ultrasound Obstet Gynecol 2005; 25: 323-330

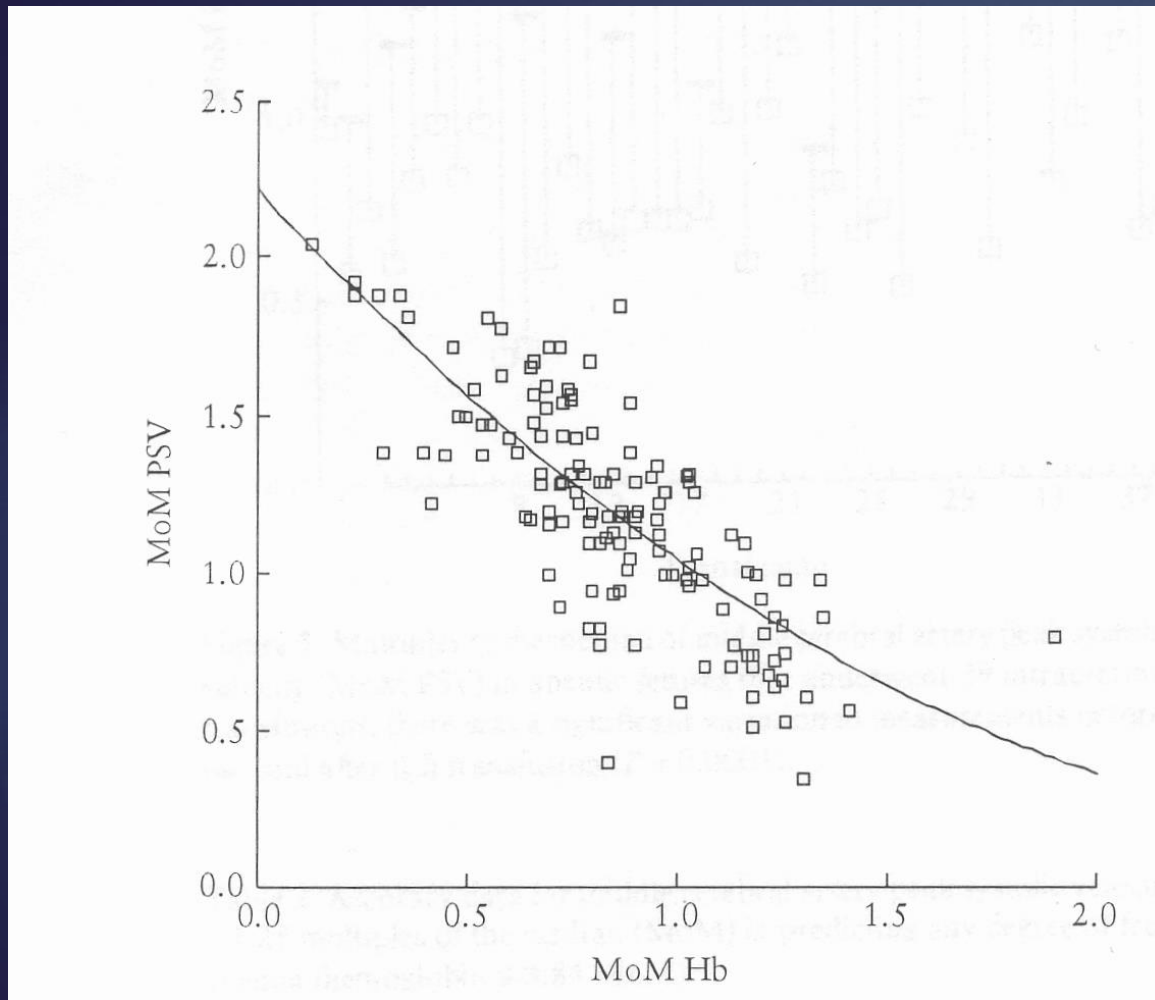
Sammenhæng mellem Hgb og PSV

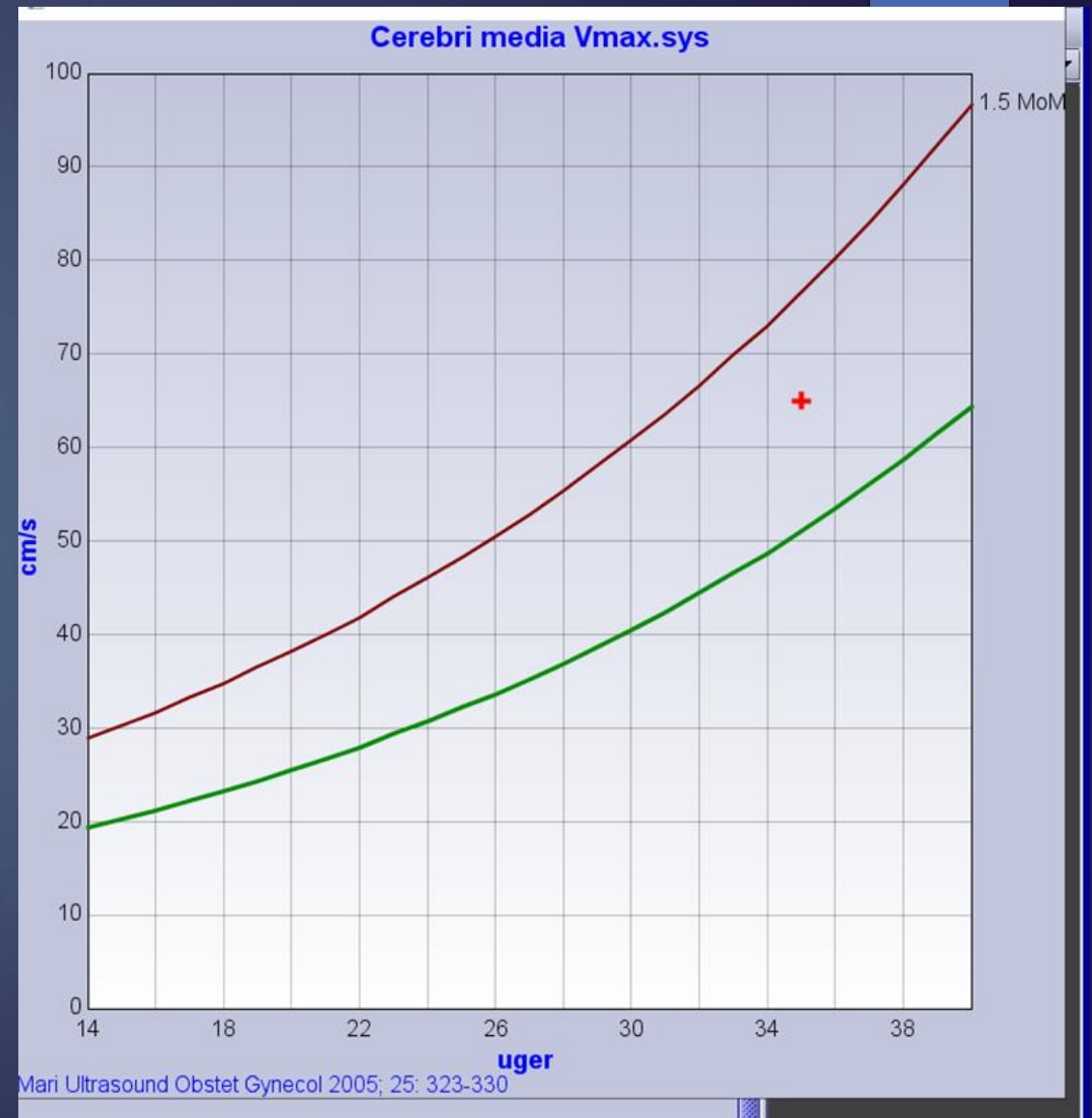
**PSV > 1,5 MoM:
100% detektion
af moderat og alvorlig anæmi**

12% var falsk positive

Sammenhæng mellem Hgb og PSV

Delle Chiaie L et al Ultrasound Obstet Gynecol 2001;18:232-36.

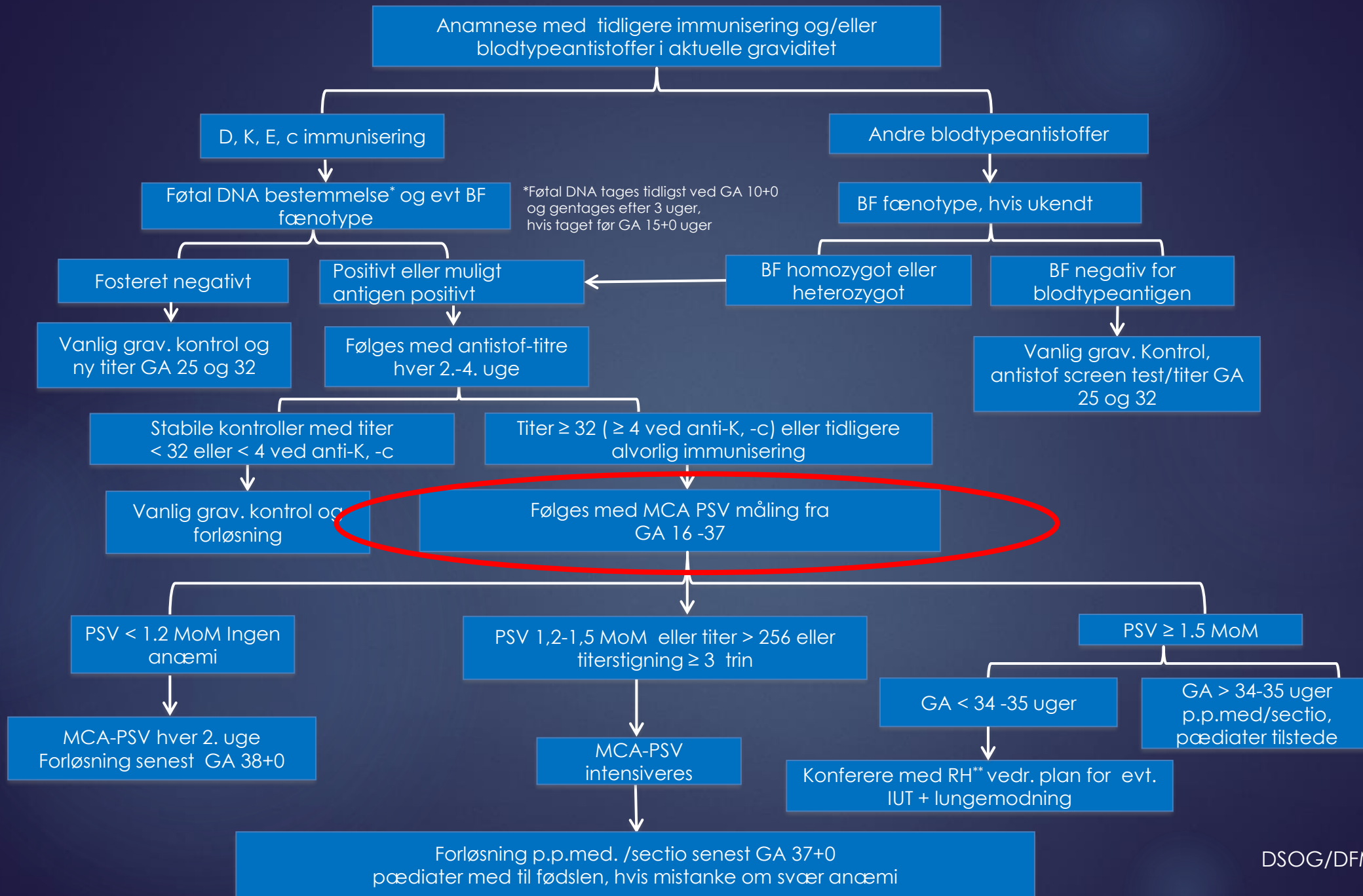

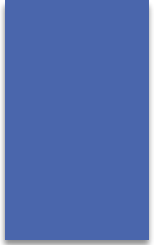
Hydrops

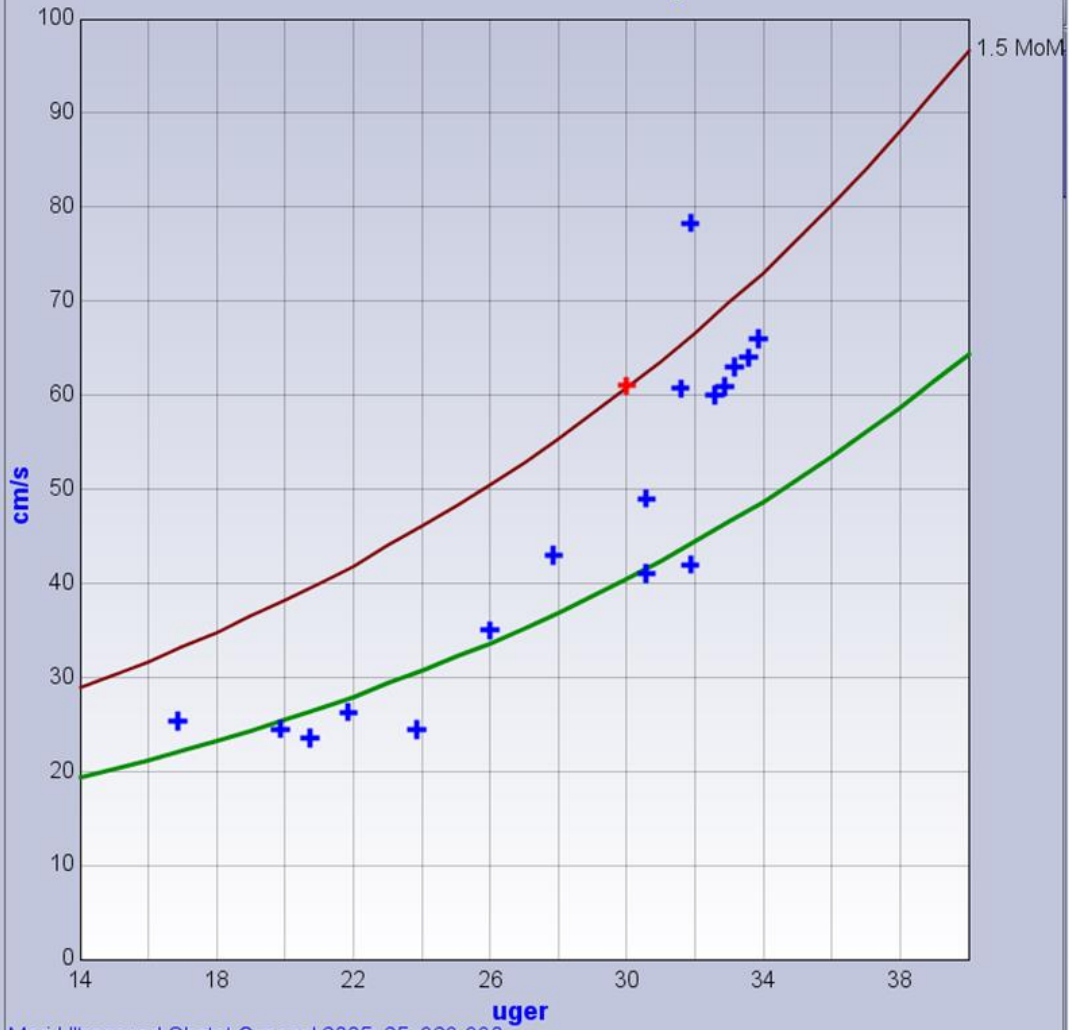
- ▶ Hydrops: ascites, perikardieexudat, pleuraexudat og/eller hudødem
- ▶ Hydrops udvikler sig vanligvis ikke før hgb værdi er $< 3,1$ mmol/L

Cerebri media Vmax.sys

Mari Ultrasound Obstet Gynecol 2005; 25: 323-330

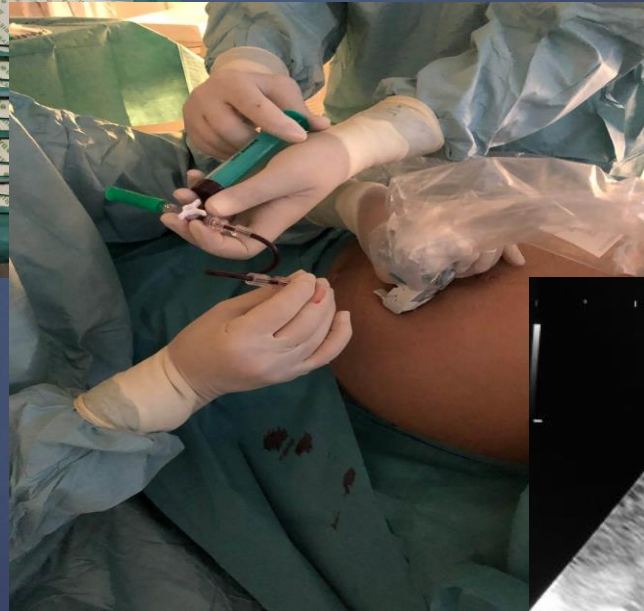

Case

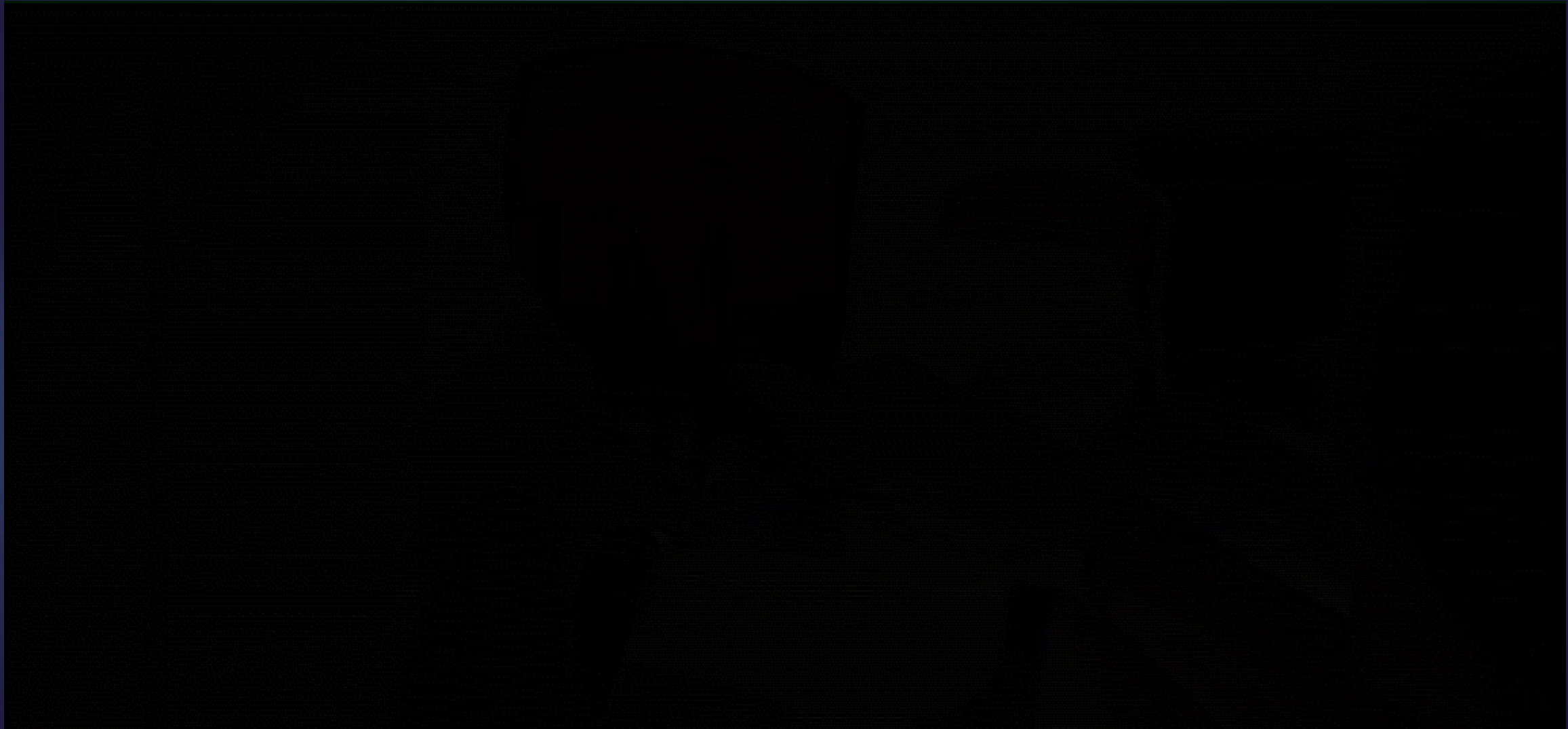
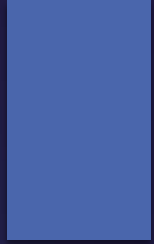
Behandling af føtal anæmi

Behandlingsmulighederne er afhængigt af GA enten intrauterin tranfusion (IUT) eller forløsning. Efter GA 34+0 anbefales sædvanligvis forløsning	C
Pt. skal forud for IUT informeres om komplikationer i form af føtal bradykardi, blødning, akut forløsning, vandafgang og chorionamnionitis	B
Lungemodnende steroid behandling anbefales forud for IUT før GA 34+0 Timingen konfereres med føtalmediciner på Rigshospitalet	C
Behandling med IUT er i Danmark centraliseret på Rigshospitalet	(✓)

IUT procedure

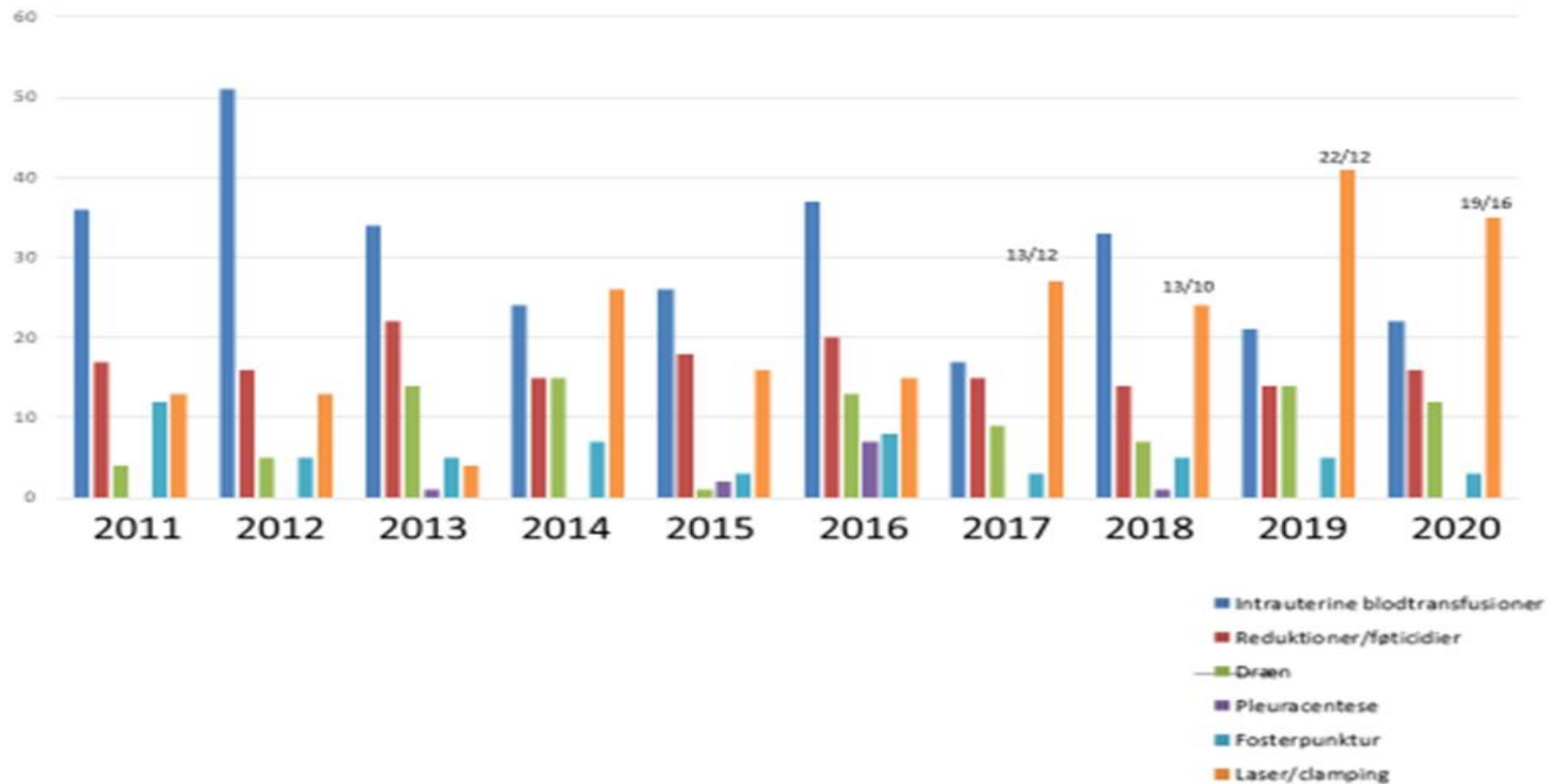

Transfusion Rigshospitalet

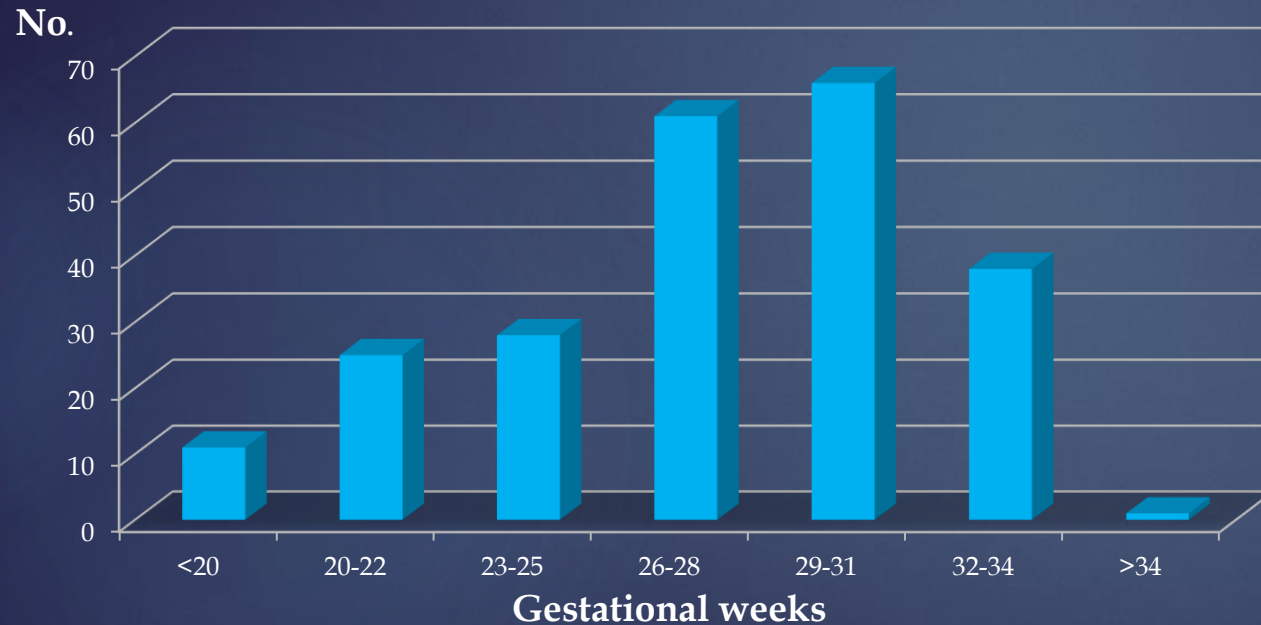

Invasiv aktivitet RH 2010 - 2020

Ældre data

247 transfusioner

• Rh-immunisation	141
• Kell-immunisation	36
• Other iso-immunisation	4
• Parvovirus	26
• TTTS	2
• Non-immun hydrops	26
• Hemoglobinopathier	4
• Other indications	8

Gennemsnit 2 transfusioner per patient range (1-6)

Komplikationer

- ▶ Akutte (kan føre til akut forløsning/død):
ca. 1-3.5%
- ▶ Blødning
- ▶ Bradycardi - arteriel spasme
- ▶ Luftemboli – ekstrem sjælden
- ▶ Trombedannelse

- ▶ Sene:
- ▶ Infektion (0.3-1%)
- ▶ Vandafgang (0.4-1,4%)
- ▶ Nytilkomne antistoffer pga føtomaternel blødning (19-26%)

Tabel 1. Gestationsalder for intrauterin transfusion og relateret risiko for komplikationer
*Yimon, Poissonier , Canlorbe (tidlig < GA 22 uger, sen > GA 22+0), Lindenburg , Zwiers (tidlig < 20 uger , sen > GA 20+0)

Studie	Antal tidl. IUT/total IUT	Procedure-relateret kompl (%)		Samlet overlevelse (%)	
		Tidlig IUT*	Sen IUT*	Tidlig IUT*	Sen IUT*
Poissonier 2003 (67)	32/	-	-	78.0%	-
Yimon 2010 (68)	30/631	5.0%	1.6%	80.0%	95.0%
Canlorbe 2011 (69)	25/393	8.0 %	6.3 %	83.3%	88.0%
Lindenburg 2013 (21)	37/1422	5.0%	1.0%	79.0%	92.0%
Zwiers 2017 (16)	47/1678	8.5%	0.9%	83.0%	93.4%

Procedurerelateret risiko for fostertab 0,9-4,8%

Long term follow-up

▶ LOTUS study, AJOG 2012

TABLE 2

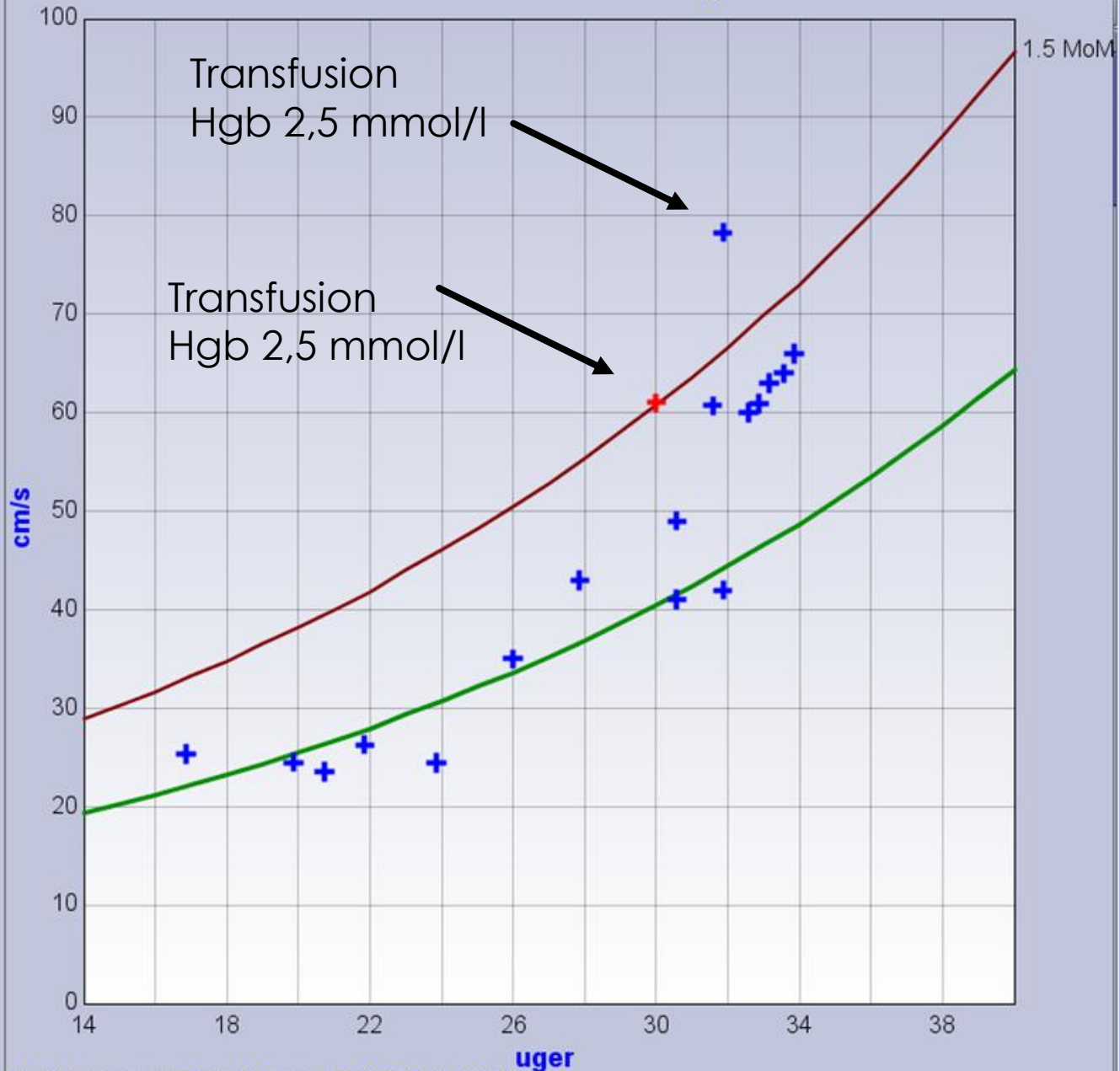
Long-term neurodevelopmental outcome in 291 long-term survivors after intrauterine transfusions

Variable	
Age at follow-up, y ^a	8.2 (2-17)
Isolated severe development delay, n (%)	5 (1.7)
Isolated cerebral palsy, n (%)	2 (0.7)
Isolated bilateral deafness, n (%)	3 (1.0)
Cerebral palsy and severe developmental delay, n (%)	4 (1.4)
Neurodevelopmental impairment, ^a n (%)	14 (4.8)

^a Neurodevelopmental impairment is defined as at least one of the following: cerebral palsy, severe development delay (< -2 SD), bilateral deafness, or blindness.

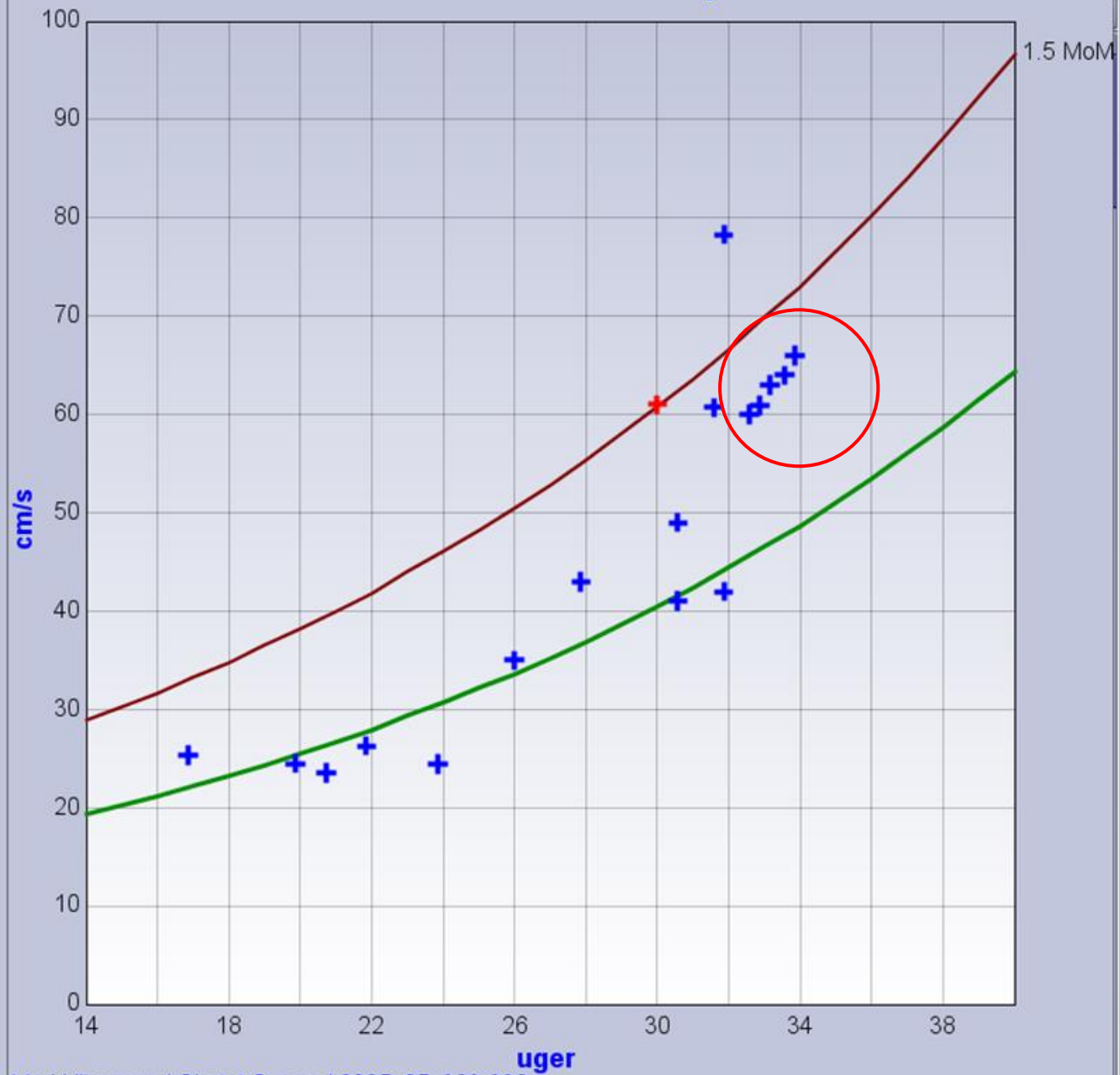
Lindenburg. Long-term outcome fetal transfusions. Am J Obstet Gynecol 2012.

Cerebri media Vmax.sys

Case

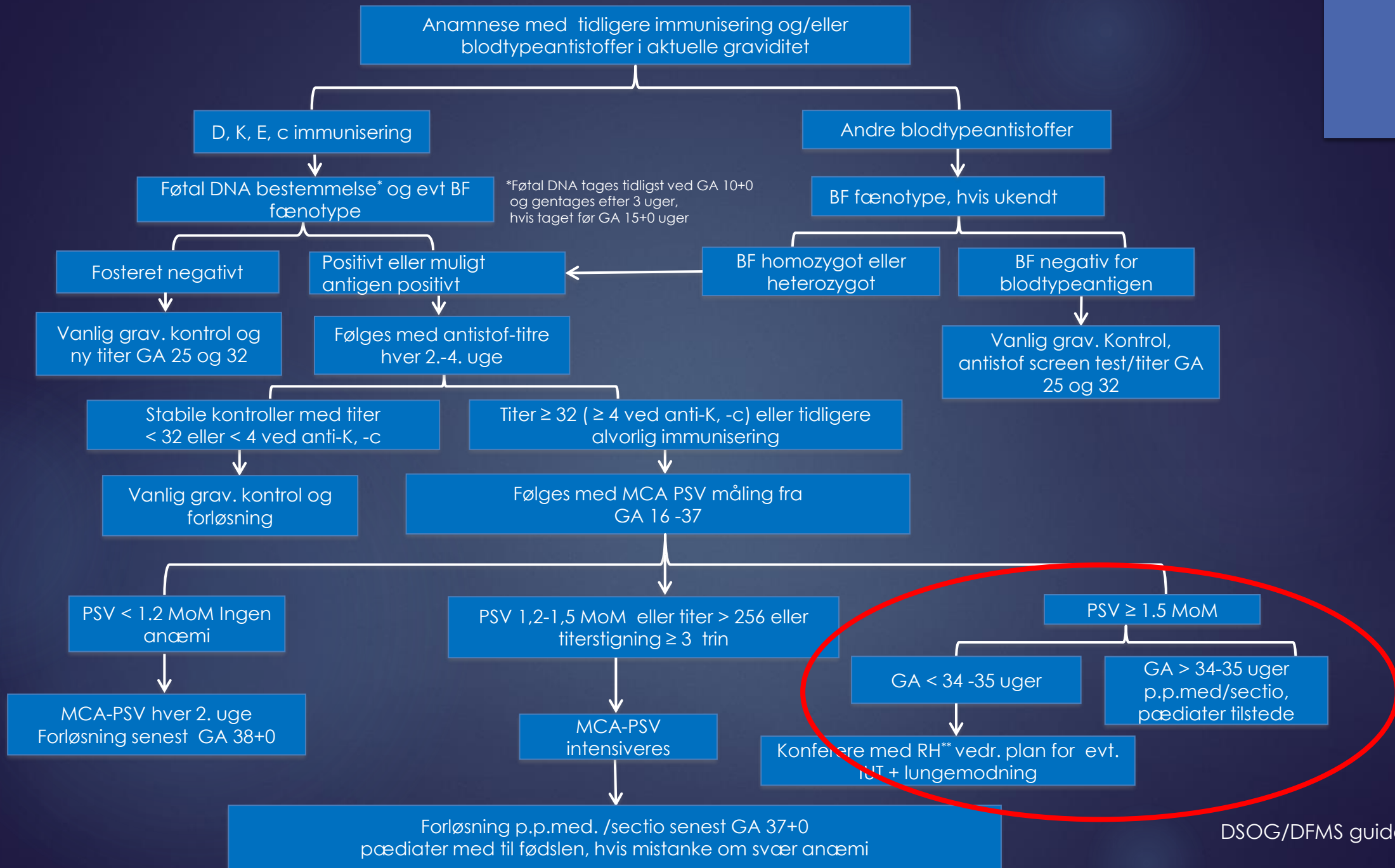
Cerebri media Vmax.sys

Mari Ultrasound Obstet Gynecol 2005; 25: 323-330

Case

Perinatal håndtering

Sectio ved mistanke om svær anæmi eller hydrops

Vaginal forløsning med CTG overvågning

Neonatolog tilstede ved svær anæmi eller tidligere intrauterin transfusion

---

Evt blod til barnet

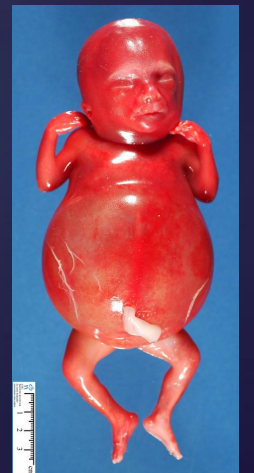

Der tages hgb, direkte antiglobulin test (DAT), blodtypebestemmelse, inkl. fænotypebestemmelse for det involverede blodtypeantigen og bilirubin på navlesnor umiddelbart efter fødslen

Hemolytic Disease of the Fetus and Newborn (HDFN)

- Optimeret profylakse
(antenatal anti-D, bestemmelse af fosterets genotype)
- Optimeret monitorering og centralisering
(Ultralyd, PSV målinger)
- Mulighed for sikker intrauterin behandling
(transfusioner)

UGESKRIFT FOR LÆGER

Kasuistik

Ugeskr Læger 2021;183:V02210124

Svær føtal anæmi på grund af uerkendt alloimmunisering hos RhD-positiv gravid kvinde

Rikke Krabek¹, Thomas Bergholt¹, Marianne Johansen¹, Lone Nikoline Nørgaard¹, Christian Heiring², Morten Hanefeld Dzigiel^{3, 4} & Charlotte Kvist Ekelund¹

Case

P0, GA 38+6   Mindre liv
RhD positiv:

Patologisk CTG, obs anæmi

Slapt blegt barn, apgar 2/1, 3/5

Ph 6,97, hgb 3,4 mmol/L

Anti-c titer 1, Anti-E titer 1024

Intensiv behandling, intrakraniell blødning, mors

Case

CTG

Screening og profylakse

Maternel blodtype og antistof screentest
Egen læge

RhD neg:
Føtal genotype
Antistof screentest

Anti-D ved jdm
RhD negativ og
RhD positivt foster

Anti-D ved risiko for immunisering
(blødning, traumer, vending etc)

Uge 10

Uge 25

Uge 29

Rhesonativ®

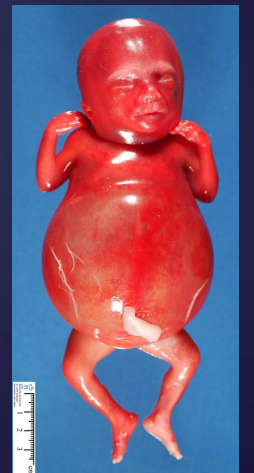
Anti-D efter fødslen
hvis RhD positivt foster

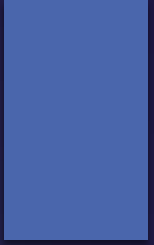
Humant deriveret

Blod fra Rhesus-immuniserede voksne

Hemolyti Disease of the Fetus and Newborn (HDFN)

- Optimeret profylakse
(antenatal anti-D, bestemmelse af fosterets genotype)
- Optimeret monitorering og centralisering
(Ultralyd, PSV målinger)
- Mulighed for sikker intrauterin behandling
(transfusioner)

TAK for jeres opmærksomhed
Spørgsmål?

FØTAL ANÆMI OG GRAVIDE MED IMMUNISERING

CHARLOTTE EKELUND
OVERLÆGE. PHD
CENTER FOR FØTALMEDICIN OG GRAVIDE
RIGSHOSPITALET